

Beter Benutten Bestaande 380 kV Maasbracht - Eindhoven

Nota van Antwoord zienswijzen

1. Inleiding

TenneT is voornemens de capaciteit van de hoogspanningsverbinding tussen Maasbracht en Eindhoven te verhogen van circa 2,8 kA (kilo Ampere) naar 4,0 kA. In de basis betreft dit het ophangen van nieuwe geleiders met een hogere capaciteit dan de huidige geleiders. De nieuwe geleiders zijn qua omvang en aantal gelijk aan de bestaande geleiders. Omdat de verbinding inmiddels 50 jaar oud is worden tevens andere onderdelen vervangen om de levensduur te verlengen. Ook heeft TenneT een constructieve controle uitgevoerd. Op basis daarvan is gebleken dat bij (een deel) van de masten werkzaamheden nodig zijn met betrekking tot de constructie en/of fundering.

De capaciteitsverhoging is nodig omdat de bestaande hoogspanningsverbinding niet meer toereikend is om aan de groeiende vraag naar transportcapaciteit te voldoen. De opwaardering van de hoogspanningsverbinding tussen Maasbracht en Eindhoven vormt een onderdeel van het programma 'Beter Benutten Bestaande 380 kV (kilo Volt) verbindingen'. Dit programma richt zich – zoals de naam al aangeeft – op het opwaarderen van bestaande 380 kV-hoogspanningsverbindingen.

Vanwege het nationale belang van de hoogspanningsverbinding is de minister voor Klimaat en Energie verantwoordelijk voor de coördinatie en afstemming van de benodigde vergunningen en ontheffingen. De ontwerpbesluiten hebben van vrijdag 4 november 2022 tot en met donderdag 15 december 2022 ter inzage gelegen. In deze periode zijn er door het ministerie van EZK en TenneT drie fysieke informatiebijeenkomsten voor belangstellenden gehouden, op dinsdag 15 november, donderdag 17 november en dinsdag 22 november. Op 24 november is tevens een digitale informatiebijeenkomst gehouden. Tijdens de informatiebijeenkomsten is informatie verstrekt over de werkzaamheden en de planning van de werkzaamheden, de effecten van de werkzaamheden op het magneetveld van de hoogspanningsverbinding en de mogelijkheden om zienswijzen in te dienen.

Er zijn 36 zienswijzen ingediend waarvan 34 unieke zienswijzen. Geen van de zienswijzen heeft tot een aanpassing van de besluiten geleid. In paragraaf 3 vindt u een korte samenvatting en een reactie op de zienswijzen. In de bijlage vindt u de ingediende zienswijzen.

2. Nummering van de zienswijzen in deze nota

Registratienummer	Nummer in nota	Opmerking
202200506	506	
202200513	513	
202200527	527	
202200528	528	
202200529	529	Zienswijze is identiek aan 528
202200530	530	
202200531	531	
202200532	532	
202200536	536	
202200538	538	
202200539	539	
202200540	540	
202200543	543	
202200544	544	
202200547	547	
202200552	552	
202200555	555	
202200564	564	
202200565	565	
202200568	568	
202200569	569	
202200570	570	
202200571	571	Pro forma zienswijze, niet aangevuld binnen de per brief gestelde termijn van 2 weken
202200573	573	
202200577	573	Zienswijze is identiek aan 573
202200578	578	
202200579	579	Verzoek om aanvullen zienswijze, niet aangevuld binnen de per brief gestelde termijn van 2 weken
202200580	580	Pro forma zienswijze, niet aangevuld binnen de per brief gestelde termijn van 2 weken
202200581	581	Pro forma zienswijze, niet aangevuld binnen de per brief gestelde termijn van 2 weken
202200583	583	
202200584	584	
202200588	588	
202200589	589	
202200590	590	
202200591	591	
202200600	600	

3. Samenvatting zienswijzen en antwoord

Nummer en subnummer	Samenvatting	Reactie	Consequentie voor het besluit
506_a	Volgens indiener is de informatie niet compleet en stelt dat de afstand tot woningen en eventuele verplaatsing van het tracé (specifiek voor mast 110 t/m 114) niet herleidbaar is uit de aanvraag en ontwerpvergunning.	Uit de aanvraag blijkt expliciet dat er geen sprake is van verplaatsing van het tracé. De aanvraag heeft betrekking op het constructief aanpassen van de mastlichamen en mastfunderingen. De masten blijven dus op de huidige locatie staan. De exacte afstand van het hart van de 380 kV-verbinding tot woningen is niet herleidbaar uit de aanvraag, maar dat is ook niet noodzakelijk omdat het een bestaande verbinding betreft. De afstand is herleidbaar uit openbaar kaartmateriaal.	Geen effect
506_b	Volgens indiener is de informatie niet compleet omdat de detailophanging van de geleiders in de masten ontbreekt en het daardoor niet duidelijk is wat de specifieke magneetveldzone is en of woningen op voldoende afstand staan van de 380 kV-verbinding na capaciteitsverhoging.	<p>Het verhogen van de transportcapaciteit van de 380 kV-verbinding en daarmee samenhangende consequenties voor de magneetvelden maakt geen deel uit van de aanvraag en dus ook niet van de vergunde activiteit. Toch informeren we u onderstaand over de effecten van de werkzaamheden op het magneetveld van de verbinding.</p> <p>Sinds 2005 adviseert de Rijksoverheid om, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waar het magneetveld gemiddeld over een jaar hoger is dan 0,4 microtesla (hierna 'magneetveldzone'). Kinderen die dicht bij een hoogspanningsverbinding wonen hebben statistisch een licht verhoogde kans op leukemie. De gezondheidsrisico's zijn onzeker en beperkt, een oorzakelijk verband tussen magnetische velden en leukemie bij kinderen is namelijk niet aangetoond. Het is daarom een advies aan gemeenten, provincies en netbeheerders. Vanwege dit advies treft netbeheerder TenneT maatregelen waardoor het aantal gevoelige bestemmingen binnen de specifieke magneetveldzone als gevolg van het verhogen van de transportcapaciteit niet toeneemt of zelfs afneemt. Door het toepassen van klokgetal-optimalisatie kan de specifieke magneetveldzone aan beide zijden van de hoogspanningsverbinding kleiner of gelijk blijven. Adviesbureau DNV heeft de specifieke magneetveldzones voor en na de opwaardering berekend. TenneT heeft dit onderzoek gepubliceerd op haar projectwebsite. Uit dit rapport blijkt ook de detailophanging van de geleiders. Uw woning bevindt zich ruim buiten de specifieke magneetveldzone.</p> <p>Ten behoeve van de gebiedsontwikkeling van Brandevoort heeft TenneT op verzoek van de gemeente in 2012 al maatregelen getroffen om de specifieke magneetveldzone te versmallen. Tussen mast 85 en 122 is klok-getaloptimalisatie toegepast en is de 150 kV-verbinding gecombineerd met de 380 kV-verbinding. Het college van Burgemeester en Wethouders van Helmond heeft hier op 15 december 2011 een omgevingsvergunning voor verleend. Op basis van de op dat moment geldende RIVM 'Handreiking versie 3.0' is toen berekend dat, rekening houdend met een capaciteitsverhoging van de 380 kV-verbinding naar 4000 ampère, de combinatielijn niet zou leiden tot nieuwe gevoelige bestemmingen binnen de specifieke magneetveldzone. Zie ook de uitspraak van de Raad van State (201301069/1/A1). Op basis van de huidige berekeningsmethode 'Handreiking</p>	Geen effect

		versie 4.1' is de specifieke magneetveldzone breder en ligt een aantal woningen binnen de magneetveldzone. Omdat de woonbestemmingen reeds bestemd zijn en in 2012 al rekening is gehouden met de capaciteitsverhoging is er sprake van bestaande situaties conform het beleidsadvies van de Rijksoverheid. Het project Beter Benutten Bestaande 380 kV-verbinding Maasbracht-Eindhoven brengt hier geen verandering in omdat klokgetal-optimalisatie hier in 2012 al is toegepast. Het aantal gevoelige bestemmingen binnen de magneetveldzone blijft hierdoor dan ook gelijk op dit deel van het tracé.	
513_a	Indieners maken zich zorgen over gezondheidseffecten als gevolg van de capaciteitsverhoging.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b	Geen effect
513_b	Indieners zijn van mening dat de hoogspanningsmasten niet passen in de woonwijk Brandevoort.	De geplande werkzaamheden leiden tot marginale wijzigingen in het aanzicht. De aanvraag en vergunde activiteit hebben geen betrekking op de ruimtelijke inpasbaarheid van de hoogspanningsverbinding. De bestaande bovengrondse 380 kV-verbinding is bovendien bestemd en gebouwd ruim voordat de woonwijk Brandevoort is bestemd en gebouwd. De afweging over de ruimtelijke inpasbaarheid van de woonwijk Brandevoort in nabijheid van de 380 kV-verbinding heeft plaatsgevonden bij de besluitvorming over de (inmiddels onherroepelijke) bestemmingsplannen t.b.v. Brandevoort.	Geen effect
527_	Indiener stelt dat het ten behoeve van vertrouwen van belanghebbenden noodzakelijk is om onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren naar de effecten van de capaciteitsverhoging van de geleiders.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b. Wij zijn het met u eens dat het van belang is om onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de effecten van de capaciteitsverhoging. Dat is ook de reden dat TenneT aan DNV, een onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau, gevraagd heeft onderzoek te doen naar de consequenties op de specifieke magneetvelden van de hoogspanningsverbinding. Voor meer informatie over magneetvelden kunt u terecht bij het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid (www.kennisplatform.nl). Het platform brengt kennis van organisaties zoals RIVM, TNO, DNV en GGD samen. Dit platform bevat relevante (wetenschappelijke) informatie over de effecten van blootstelling aan magneetvelden. De kennis met betrekking tot het berekenen van magneetveldzones, klokgetal-optimalisatie en gezondheidseffecten is wetenschappelijk onderbouwd en wordt regelmatig getoetst in de praktijk.	Geen effect
528_	Indiener stelt dat het onduidelijk is of de verhoging van de transportcapaciteit van de 380 kV-verbinding leidt tot een toename van het magneetveldsterkte.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b. Uw woning bevindt zich zowel in de bestaande als nieuwe situatie in de magneetveldzone. De gezondheidsrisico's van het langdurig verblijven in de magneetveldzone zijn wetenschappelijk onzeker en beperkt. Er kan volgens de Gezondheidsraad bovendien geen uitspraak worden gedaan over een toename van het gezondheidsrisico bij blootstellingen tussen de 0,4 microtesla en de 100 microtesla. Het blootstellingslimiet van 100 microtesla wordt in Nederland op geen enkele voor het publiek toegankelijke plek overschreden. Dit blootstellingslimiet is gebaseerd op wetenschappelijk vastgestelde gezondheidseffecten.	Geen effect
530_a	Indiener vermoedt dat het verhogen van de transportcapaciteit tot negatieve gezondheidseffecten leidt.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b, 527 en 528. Uw woning bevindt zich zowel in de bestaande als nieuwe situatie in de specifieke magneetveldzone.	Geen effect
530_b	Indiener vraagt zich af in hoeverre de verstrekte informatie betrouwbaar is en	Het ontwerpbesluit benoemd aan welke criteria de aanvraag is beoordeeld. TenneT dient het plan uit te voeren overeenkomstig de informatie in de aanvraag en	Geen effect

	waar onafhankelijke informatie te raadplegen is.	voorschriften uit het Bouwbesluit, gemeentelijke bouwverordening en in het besluit opgenomen voorschriften. Het bevoegd gezag voor het (ontwerp)besluit is ook verantwoordelijk voor handhaving en toezicht. Indien belanghebbenden de indruk hebben dat er onjuiste informatie is verstrekt kan men zich laten bijstaan door een adviseur en/of rechtsbijstand inschakelen. Voor onafhankelijke informatie over effecten van de capaciteitsverhoging wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 527.	
531_a	Indiener woont binnen 50 meter van de hoogspanningsverbinding. Omdat op grond van berekeningen op basis van het beleidsadvies magneetvelden een afstand van 75 meter wordt geadviseerd voor nieuwe situaties met gevoelige bestemmingen denkt indiener dat het verhogen van de transportcapaciteit negatieve gezondheidseffecten heeft. Indiener stelt dat het verkabelen (onder de grond aanleggen) van de verbinding de overlast zou verhelpen.	Uw woning betreft geen nieuwe, maar een bestaande gevoelige bestemming. Met betrekking tot gezondheidseffecten wordt verder verwezen naar het antwoord bij zienswijze 506b en 528. Ondergrondse aanleg is geen redelijk alternatief vanwege de hoge kosten. Deze zijn ongeveer acht keer zo hoog in vergelijking tot de kosten van de huidige werkzaamheden. TenneT heeft de wettelijke taak om werkzaamheden zo doelmatig mogelijk uit te voeren. Bovendien is ondergrondse aanleg vanuit het oogpunt van landelijke en internationale leveringszekerheid niet mogelijk. Het herstellen van storingen bij ondergrondse 380 kV-kabels duurt lang in vergelijking met het herstellen van storingen bij bovengrondse lijnen. Om die reden heeft de Rijksoverheid besloten om cruciale 380 kV-hoogspanningsverbindingen in Nederland niet ondergronds te leggen. Dit is vastgelegd in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De verbinding Maasbracht-Eindhoven is een cruciale verbinding, omdat deze onderdeel uitmaakt van de landelijke 380 kV-ring. Dat is de ruggengraat van de Nederlandse elektriciteit-voorziening.	Geen effect
531_b	Indiener stelt aangetast te worden in het woongenot door het geluid dat de hoogspanningsverbinding creëert.	TenneT geeft aan dat de nieuwe geleiders (lijnen) niet meer geluid zullen veroorzaken. Doordat een gladdere geleider wordt toegepast zal het geluid vermoedelijk zelfs afnemen ten opzichte van de huidige situatie. Alle masten bevatten al coronaringen om het geluid te reduceren. Mocht u desondanks last hebben van het geluid van de hoogspanningsverbinding, dan kunt u dit melden bij TenneT, via het klachtenformulier op www.tennet.eu/nl/contact . In dat geval wordt bekeken of hier wat aan gedaan kan worden. Het incidentele geluid van de hoogspanningsverbinding maakt geen deel uit van de vergunde activiteit. Er is in Nederland en internationaal geen (wettelijk) toetsingskader voorhanden dus wordt het aspect geluid afgewogen bij het bestemmen van hoogspanningsverbindingen en bestemmingen in de nabijheid van hoogspanningsverbindingen. In dit project en de aanvraag is geen sprake van bestemmingswijzigingen.	Geen effect
532_a	Indiener vraagt zich af of het ontwerpbesluit is gebaseerd op onderzoeken uit 2012 en 2016 en waarom dit niet geactualiseerd en aangepast is aan recente ontwikkelingen.	De bijlagen ten behoeve van de aanvraag zijn allen verschenen in de zomer van 2022. Het ontwerpbesluit is hierop gebaseerd. In mailcontact begin januari heeft u aangegeven te refereren naar rapporten met betrekking tot magneetveldzones. Voor het magneetveldonderzoek wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 506b, dit onderzoek is ook in de zomer van 2022 opgeleverd.	Geen effect

532_b	Indiener vraagt zich af of de 380 kV-verbinding aangepast wordt als blijkt dat de 150 kV-verbinding ondergronds gaat worden aangelegd.	<p>Het verkabelen van de 150 kV-verbinding en daarmee samenhangende consequenties maakt geen deel uit van de aanvraag dus ook niet van de vergunde activiteit. Toch kunnen wij u wel het volgende mededelen.</p> <p>TenneT geeft aan dat er op dit moment geen reden wordt gezien om de masten aan te passen ten behoeve van de 380 kV-verbinding als de 150 kV-verbinding wordt verkabeld. Wel zullen hoogstwaarschijnlijk de traversen (armen waaraan de geleiders zijn opgehangen) van de 150 kV-verbinding verwijderd worden.</p>	Geen effect
532_c	Indiener geeft het idee mee om de kleur van de masten aan te passen aan de omgeving.	Hartelijk dank voor uw suggestie. In Nederland worden vakwerkmasten doorgaans grijs geschilderd, omdat dit redelijk goed mixt met de meest voorkomende (wolken)lucht. Het schilderen van de vakwerkmasten in andere kleuren leidt in de regel tot protesten van andere mensen. Om die reden zien we van uw suggestie af. Zoals in het antwoord bij zienswijze 513b ook aangegeven maakt bovendien de ruimtelijke inpassing van de verbinding geen onderdeel uit van de aanvraag omdat dit reeds in de bestemmingsplannen is afgewogen.	Geen effect
532_d	Indiener ziet graag dat gemeente en Rijksoverheid goed samenwerken.	<p>Daarover zijn we het met u eens. We vinden dat de samenwerking tussen de Rijksoverheid en de gemeente goed is. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is het coördinerend bevoegd gezag voor het project Beter Benutten Bestaande 380 kV-verbinding Maasbracht-Eindhoven. Het Rijk werkt daarvoor nauw samen met de gemeenten. Omdat de gemeente Helmond in de wijk Brandevoort het pilotproject 'meten is weten' is gestart en onderzoek uitvoert naar het eventueel verkabelen van de 150 kV-verbinding is de informatieavond over het verhogen van de transportcapaciteit van de 380 kV-verbinding gecombineerd met dit initiatief. Dit heeft plaatsgevonden op 22 november 2022.</p> <p>De aanleiding en nut en noodzaak voor het verhogen van de transportcapaciteit van de 380 kV-verbinding staat los van dit initiatief van de gemeente Helmond en kan daar ook niet op wachten. Door het opwaarderen van de huidige 380 kV-verbinding wordt voorkomen dat huishoudens en bedrijven over enkele jaren over onvoldoende stroom beschikken. Verder wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 506b.</p>	Geen effect
536_	Indiener ontvangt graag een bevestiging dat alle schade die op percelen ontstaat door werkzaamheden van TenneT vergoed wordt.	TenneT heeft in de aanvraag aangegeven met grondeigenaren waarop de masten staan privaatrechtelijke overeenkomsten te hebben. De privaatrechtelijke schadeafhandeling maakt geen onderdeel uit van de aanvraag en dus ook niet van de vergunde activiteit. In de privaatrechtelijke overeenkomst zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot schadeafhandeling. TenneT vergoed alle schade die ontstaat als gevolg van de werkzaamheden en voert het project uit in nauw overleg met grondeigenaren en gebruikers. TenneT heeft naar aanleiding van u zienswijze contact met u gehad en dit telefonisch en per mail bevestigd.	Geen effect
538_	Indieners stellen dat het aantal gevoelige bestemmingen als gevolg van het verhogen van de transportcapaciteit gaat toenemen en dat dit schadelijk is voor de gezondheid en leidt tot waardevermindering van woningen binnen de specifieke magneetveldzone.	<p>Uw woning betreft geen nieuwe gevoelige bestemming. Met betrekking tot gezondheidseffecten wordt verder verwezen naar het antwoord bij zienswijzen 506b en 527.</p> <p>Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat de werkzaamheden zouden leiden tot aantasting van de marktwaarde van woningen in de omgeving. Verzwaring van bestaande hoogspanningslijnen heeft in Nederland nooit gezorgd voor een lagere marktwaarde van omliggende woningen.</p>	Geen effect

539_	Indiener maakt zich zorgen dat de specifieke magneetveldzones in praktijk breder worden dan voorzien en wilt dat voor en na de capaciteitsverhoging een meetprocedure wordt uitgevoerd om de magneetveldzones vast te stellen.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 506b, 527 en 528. Uw woning bevindt zich zowel voor als na de capaciteitsverhoging in de specifieke magneetveldzone. Met betrekking tot het meetproject van de gemeente Helmond, wordt verwezen naar 532d en www.helmond.nl/hooqspanningslijnen	Geen effect
540_	Indiener ontvangt graag een bevestiging dat alle schade die op percelen ontstaat door werkzaamheden van TenneT vergoed wordt.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 536. TenneT heeft naar aanleiding van u zienswijze contact met u gehad en dit telefonisch en per mail bevestigd.	Geen effect
543_	Indiener maakt zich zorgen over gezondheidseffecten als gevolg van de capaciteitsverzwaring.	Verwezen wordt naar het antwoord bij 506b en 527. Uw woning bevindt zich ruim buiten de specifieke magneetveldzone.	Geen effect
544_	Indiener stelt dat in het ontwerpbesluit geen rekening gehouden wordt met extra gezondheidsrisico's voor omwonenden en dat er drie opties zijn om dit te voorkomen: het vernietigen van het besluit, de verbinding verkabelen en omwonenden uitkopen.	Met betrekking tot de gezondheidsrisico's wordt verwezen naar het antwoord bij 506b en 527. Uw woning bevindt zich ruim buiten de specifieke magneetveldzone. Met betrekking tot het verkabelen wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 531a. Met betrekking tot het uitkopen van woningen binnen de specifieke magneetveldzone geldt dat TenneT alleen een eenmalig aanbod tot uitkoop doet bij nieuwe hoogspanningslijn. In dit project is geen sprake van nieuwe gevoelige bestemmingen in de magneetveldzone.	Geen effect
547_	Indiener stelt dat de aanleg van drie HDD-boringen voor een tijdelijke kabelverbinding leidt tot een toename van de magneetveldsterkte ter plaatse van de woning van de indiener.	De tijdelijke 150 kV-kabelverbinding ligt op circa 300 tot 500 meter afstand van de woning van indiener. Uw woning bevindt zich ruim buiten de eventuele magneetveldzone van de tijdelijke 150 kV-verbinding. Ten aanzien van de specifieke magneetveldzone van de 380kV-verbinding wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 506b en 528.	Geen effect
552_a	Indiener stelt dat ten onrechte geen rekening gehouden lijkt te zijn met de verwachte gezondheidseffecten als gevolg van magneetvelden en denkt hierbij specifiek aan school OBS Brandevoort Hoeves en kinderopvanglocaties Hoevestein, Mondomijn (Abendonk 17) en Villa Vrolijk (Geldropseweg 43).	Verwezen wordt naar het antwoord bij 506b en 527. Ter informatie: de kinderopvanglocaties en school liggen buiten de specifieke magneetveldzone. Met betrekking tot Villa Vrolijk geldt dat een hoek van het perceel nu en dus ook na capaciteitsverhoging van de verbinding binnen de magneetveldzone ligt. De exacte zone is opvraagbaar bij TenneT.	Geen effect
552_b	Indiener stelt dat speeltuinen in de ecozone en het sportpark Brandevoort binnen de magneetveldzone liggen en daarmee te dicht op het tracé.	De plaatsing van speeltuinen en bestemming van het sportpark is geen onderdeel van de aanvraag dus ook niet van de vergunde activiteit. Overigens hoeft u zich geen zorgen te maken over de gezondheidsrisico's in speeltuinen en sportparken. Uit onderzoek is gebleken dat er alleen een (mogelijk en beperkt) gezondheidsrisico is bij langdurig verblijf in het magneetveld. Daarbij moet u denken aan minimaal 14-18 verblijfsuren per dag gedurende een jaar. Dat geldt niet voor speeltuinen en sportgelegenheden.	Geen effect
552_c	Indiener stelt dat de 380kV-verbinding verplaatst moet worden vanwege de	De kosten van een nieuw tracé zijn vele malen hoger dan de kosten van capaciteitsverhoging van het huidige tracé. TenneT heeft hoe dan ook het recht om de bestaande hoogspanningsverbinding in stand te houden.	Geen effect

	gevoelige bestemmingen in de specifieke magneetveldzone.	Op landelijk netbeheerder TenneT rust de wettelijke taak om zo kostenefficiënt mogelijk invulling te geven aan de vraag naar transportcapaciteit voor elektriciteit en daarbij ook rekening te houden met toekomstige ontwikkelingen. De Rijksoverheid heeft daarnaast in de Nationale Omgevingsvisie vastgelegd dat het verzwaren van een bestaande verbinding altijd de voorkeur heeft boven een nieuwe hoogspanningsverbinding. In de context van de onderhavige besluitvorming is relevant of het verzwaren van de hoogspanningsverbinding op het huidige tracé stuit op zodanig onoverkomelijke bezwaren dat dit niet kan worden toegelaten. Deze afweging heeft plaatsgevonden, waarbij is geconcludeerd dat dit niet het geval is.	
555_	Indiener stelt dat vanwege de magneetveldzones en het geluidsoverlast (coronageluid) het geld en de moeite voor het opwaarderen van de 380 kV-verbinding beter gestoken kan worden in het verkabelen van de verbinding.	Met betrekking tot de magneetveldzones wordt naar de antwoorden bij zienswijzen 506b en 527. Met betrekking tot het geluid wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 531b. Uw toekomstige woning bevindt zich overigens ruim buiten de specifieke magneetveldzone. Met betrekking tot het verkabelen wordt verwezen naar antwoord bij zienswijze 531a.	Geen effect
564_a	Indieners stellen dat percelen kadastraal bekend bij gemeente Helmond, sectie U, nummers 6698, 6697 en 6696 missen in de ontwerp omgevingsvergunning.	De aanvraag en vergunde activiteit hebben alleen betrekking op percelen waar masten staan waaraan maatregelen aan funderingen of mastconstructies plaatsvinden. Dit geldt niet voor alle masten op het tracé, waaronder ook niet mast 120 op perceel 6696 (zie Bijlage 3 bij de aanvraag). Op pagina 1 van de aanvraag benoemd TenneT ook de werkzaamheden die geen onderdeel uitmaken van de aanvraag.	Geen effect
564_b	Indieners stellen dat onderzoek gedaan moet worden naar een alternatieve oplossing van het knelpunt van tekort aan transportcapaciteit zoals het verkabelen van de verbinding.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 531a	Geen effect
564_c	Indieners stellen dat onderzoek gedaan moet worden naar geluid van de huidige en toekomstige verbinding (coronageluid en windgeluid) door het doen van geluidsmetingen.	Met betrekking tot (corona)geluid wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 531b. Omdat de omvang en het aantal geleiders gelijk blijft is er geen reden om te veronderstellen dat het windgeluid toeneemt.	Geen effect
564_d	Indieners stellen dat onderzoek gedaan moet worden naar de toename van de magneetveldsterkte en magneetveldzone en daarbij een evaluatieprogramma op te stellen dat is gericht op de gevolgen voor de gezondheid.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b, 527 en 528.	Geen effect
564_e	Indieners stellen dat de aanpassingen aan de masten kunnen leiden tot een totaal ander aanzicht in het landschap.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 513b	Geen effect
564_f	Indieners stellen dat inzichtelijk gemaakt moet worden welke effecten optreden bij beschermde fauna als gevolg van capaciteitsuitbreiding van de bestaande	TenneT heeft onderzoek gedaan naar de effecten van de werkzaamheden op (beschermde) flora en fauna. Hiervoor worden mitigerende maatregelen getroffen en is een ontheffing aangevraagd bij het ministerie van LNV. De aanvraag en het ontwerpbesluit zijn ook onderdeel van de rijkscoördinatie-regeling. Zo treft TenneT bij alle masten mitigerende maatregelen m.b.t. verlichting ten behoeve van	Geen effect

	verbinding en versterking van de masten en fundering.	<p>vleermuizen en worden werkzaamheden pas gestart na het broedseizoen of een vrijgave van een deskundige. Deze nesten van torenvalken in de masten worden verstoord of aangetast waarvoor een noodzakelijke ontheffing is aangevraagd.</p> <p>Er is geen wettelijk kader of beleidsadvies ten aanzien van magneetvelden en dieren. Naar het effect van magneetvelden op dieren is veel minder onderzoek gedaan dan bij mensen en de onderzoeken die zijn gedaan laten geen invloed zien. Onderzoek naar bijvoorbeeld het broedgedrag van vogels, het geboortegewicht en de groei van jongen laten geen afwijkingen zien.</p>	
564_g	Indieners stellen dat inzicht gegeven moet worden in de toekomstbestendigheid van het project.	TenneT heeft de wettelijke verplichting om elke twee jaar in het investeringsplan te beschrijven en te onderbouwen welke uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen op stapel staan voor de komende 10 jaar. Daarbij houdt TenneT rekening met diverse toekomstscenario's over de ontwikkeling van de energietransitie. Het investeringsplan is te raadplegen via www.tennet.eu/nl/over-tennet/publicaties/investeringsplannen . Een verdere verzwaring van de twee circuits van de 380 kV-verbinding wordt daarin niet voorzien en maakt dus ook geen onderdeel uit van dit project. Wél voorziet TenneT in haar investeringsplan in de realisatie van een extra verbinding (1 circuit) tussen Maasbracht en Eindhoven. Dit project is nog niet gestart en de tracering zal ook getoetst worden aan het voorzorgbeleid en de actuele rekenmethodiek.	Geen effect
564_h	Indieners willen graag de Milieueffectrapportage inzien.	Er is geen m.e.r.-(beoordelings)procedure doorlopen. De activiteit is niet m.e.r.-plichtig op grond van het Besluit milieueffectrapportage. Er is immers sprake van een bestaande en reeds bestemde hoogspanningsverbinding. De relevante onderzoeken zijn toegevoegd aan de aanvraag.	Geen effect
565_a	Indiener vraagt waar de magneetveldberekeningen zijn en wat dit ter plaatse van zijn woning betekent. Indiener vraagt of de overheid de gezondheid ten aanzien van hoogspanning kan garanderen. Eerder heeft indiener begrepen dat de woning buiten de magneetveldzone lag.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b. Ter plaatse van de woning van indiener is de specifieke magneetveldzone 75 meter, voor en na de capaciteitsverzwaring van de 380 kV-verbinding. Het is goed mogelijk dat eerder andere afstanden zijn gecommuniceerd op basis van de op dat moment geldende rekenmethodiek.	Geen effect
565_b	Indiener vraagt of de woning gesplitst mag worden, als uitzondering op het landelijk beleid dat binnen 150 meter niet gebouwd mag worden.	Het splitsen van de woning heeft geen betrekking op de aanvraag en dus ook niet op de vergunde activiteit. De capaciteitsverzwaring van de 380 kV-verbinding heeft geen invloed op de geldende bouwmogelijkheden. Er is overigens geen landelijke regelgeving die nieuwe woningen binnen 150 meter van het hart van de hoogspanningsverbinding verbiedt. Het beleidsadvies van de Rijksoverheid richt zich specifiek op, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, voorkomen van nieuwe gevoelige bestemmingen binnen de specifieke 0,4 microtesla magneetveldzone. Het is een advies, dus de gemeente kan hiervan afwijken. Voor meer informatie over de mogelijkheid om uw woning te splitsen, moet u contact opnemen met uw gemeente.	Geen effect
565_c	Indiener stelt dat de 380 kV-verbinding ondergronds moet worden aangelegd.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 531a	Geen effect
568_a	Indiener vraagt zich af hoe het mogelijk is dat de specifieke magneetveldzone ter	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b. Dit komt door de toepassing van klokgetal-optimalisatie.	Geen effect

	plaatse smaller wordt terwijl het vermogen toeneemt.		
568_b	Indiener ervaart last van de hoogspanningsverbinding doordat het metaal van zijn bebouwing elektrisch geladen is. Indiener stelt dat dit toeneemt nadat de capaciteit van de verbinding verhoogd is.	Het verhogen van de transportcapaciteit van de 380 kV-verbinding en daarmee samenhangende consequenties voor de magneetvelden maakt geen deel uit van de aanvraag en dus ook niet van de vergunde activiteit. De zogeheten inductie (voelbare schok door vonkontlading) is het gevolg van het elektrisch veld van de hoogspanningsverbinding. Dit is eenvoudig op te lossen door bouwwerken te aarden. TenneT neemt contact op met de indiener om dit te bespreken. De inductie hangt samen met het voltage van de hoogspanningsverbinding (380kV) en die blijft gelijk.	Geen effect
568_c	Indiener stelt dat er geen onderzoek is gedaan naar gezondheidseffecten van magneetvelden op mensen en dieren.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 527, 528 en 564f. Ten behoeve van andere hoogspanningsverbindingen is onderzoek (DNV 'ELEKTRISCHE EN MAGNETISCHE VELDEN, EFFECTEN OP DIEREN' d.d. 2015-10-26 rapportnummer 15-2569) gedaan naar het effect van hoogspanningsverbindingen op landbouwdieren. Uit dit onderzoek blijkt dat er geen tot weinig onderzoek is verricht naar het effect op dieren als paarden, schapen en varkens. Er is wel onderzoek verricht met koeien. Uit dat onderzoek blijkt dat geen gezondheidseffecten op koeien te zijn te verwachten.	Geen effect
569_a	Indieners maken zich zorgen over de gezondheidseffecten voor hun kinderen als gevolg van de capaciteitsverhoging.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 506b, 527, 528. De specifieke magneetveldzone wordt ter plaatse 5 meter smaller.	Geen effect
569_b	Indieners maken zich zorgen over de gezondheidseffecten voor hun koeien als gevolg van de capaciteitsverhoging.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 564f en 568c	Geen effect
569_c	Indieners willen weten wat het effect van de capaciteitsverzwaring is op hun machines. Momenteel ervaren zij al regelmatig last doordat het te plaatsen schrikdraad schokken af geeft.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 568b. Apparatuur die wordt toegepast in hedendaagse agrarische sector voldoet aan de eisen omtrent beïnvloeding door magneetvelden en elektrische velden van hoogspanningsverbindingen. Daarmee wordt verstoring vrijwel uitgesloten. Daarnaast schrijft TenneT het gebruik van een sleepketting voor bij het gebruik van machines in de nabijheid van (met name bovengrondse) hoogspanningsverbindingen. Indien er alsnog verstoring optreedt en de verstoring door de kabels van TenneT veroorzaakt wordt zullen de kosten door TenneT vergoed worden. TenneT treedt hierover in contact met indiener.	Geen effect
569_d	Indiener stelt dat de financiële compensatie te laag is en niet geïndexeerd wordt, terwijl door de capaciteitsverhoging de omzet van TenneT wordt vergroot.	De vergoeding is onderdeel van de privaatrechtelijke overeenkomst tussen TenneT en betreffende grondeigenaar. Dit maakt geen onderdeel uit van de aanvraag en dus ook niet van de vergunde activiteit. TenneT geeft aan dat de vergoeding jaarlijks geïndexeerd wordt.	Geen effect
569_e	Indiener vraagt zich af of in de toekomst nog meer verhoging van de transportcapaciteit wordt voorzien	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 564g	Geen effect
570_	Indiener maakt zich zorgen over de gezondheidseffecten voor het gezin als gevolg van de capaciteitsverhoging. Indiener stelt dat de magneetveldzone	Verwezen wordt naar het antwoord bij 506b. Het college van Burgemeester en Wethouders van Helmond spant zich, nadat in 2015 de nieuwe rekenmethodiek (Handreiking versie 4.1) is gepubliceerd, in om de magneetveldzone van de 380/150 kV-combiverbinding zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te versmallen. De	Geen effect

	toeneemt als gevolg van de capaciteitsverhoging en dat de berekeningen ten onrechte ontbreken bij de aanvraag. Ook stelt indiener dat de gemeente Helmond in het verleden beloofd heeft dat niemand binnen de magneetveldzone zou komen te wonen.	gemeente heeft bewoners, kopers (i.s.m. ontwikkelaars) en de gemeenteraad geïnformeerd over de tussentijdse resultaten van deze inspanningen. De relevante informatie is te vinden op www.helmond.nl/hoogspanningslijnen . Ondanks deze inspanningen en uitgevoerde onderzoeken blijkt in 2021 dat het niet mogelijk is de specifieke magneetveldzone te versmallen tot 45 meter. Wel wordt nog onderzocht in hoeverre verkabeling van de 150 kV-verbinding een duurzame oplossing is. De Rijksoverheid heeft deze verbinding aangewezen in het kader van artikel 22a van de Elektriciteitswet. Zoals vermeld bij 506b maakt de verkabeling van de 150 kV-verbinding geen onderdeel uit van deze aanvraag en dus ook niet van de vergunde activiteit.	
571_	Indiener vraagt om een persoonlijk gesprek en het later aanvullen van de zienswijze.	Op 23 december 2022 heeft de projectleider van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat telefonisch contact gehad met indiener. Ook is op 23 december een brief verstuurd met een standaardtermijn van twee weken voor het aanvullen van de zienswijze. Indiener heeft op 9 januari per mail aangegeven geen gebruik te maken van de mogelijkheid om de zienswijze aan te vullen maar op een andere manier in overleg te treden met gemeente en TenneT.	Geen effect
573_a	Indieners maken zich zorgen over de gezondheidseffecten als gevolg van de capaciteitsverhoging.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b en 527. Ter plaatse versmalt de specifieke magneetveldzone. Uw woningen bevinden zich buiten de specifieke magneetveldzones.	Geen effect
573_b	Indieners maken zich zorgen over het effect van de capaciteitsverhoging op het functioneren van hun machines.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 569c	Geen effect
573_c	Indieners stellen dat het te houden melkvee geen negatieve gevolgen mag ondervinden door de capaciteitsverhoging.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 564f en 568c	Geen effect
573_d	Indieners stellen dat de maatregelen de berekening van het land niet mogen belemmeren.	Het project heeft geen invloed op de wijze waarop u nu al de gronden berekend. Op het betreffende percelen zijn in het project geen bouwwegen, lierlocaties of werkterreinen voorzien.	Geen effect
573_e	Indieners stellen dat de werkzaamheden niet tot schade mogen leiden op omliggende percelen en dat een schaderegeling dient te worden opgenomen in het plan.	De afhandeling van schade is geen onderdeel van de vergunningprocedure, maar is onderdeel van de privaatrechtelijke afspraken tussen TenneT en indiener. Uitgangspunt is dat percelen in oorspronkelijke staat worden hersteld en aantoonbare schade wordt vergoed door TenneT.	Geen effect
573_f	Indieners stellen dat het gevestigde zakelijk recht ten behoeve van het gebruik van de hoogspanningsmasten niet voorziet in de capaciteitsverhoging zoals deze nu is opgenomen en dat dit verlening van de vergunning in de weg staat.	Het verhogen van de transportcapaciteit maakt geen deel uit van de aanvraag en dus ook niet van de vergunde activiteit. In de privaatrechtelijke overeenkomst is volgens TenneT opgenomen dat TenneT gerechtigd is de belaste strook te betreden om werkzaamheden aan de masten te verrichten voor het aanbrengen, houden, onderzoeken, onderhouden, herstellen, vervangen en verwijderen van elektriciteitswerken. Hieronder vallen de vergunde activiteiten. Bovendien is in de overeenkomst geen beperking opgenomen ten aanzien van het vermogen (ampère) van de hoogspanningsverbinding. Specifiek is aangegeven dat het gaat om een 380 kV-verbinding ten behoeve van transport van elektriciteit, en daar verandert dit project niets aan.	Geen effect
578_a	Indieners maken zich zorgen over de gevolgen van de capaciteitsverhoging voor diergeveiligheid, teeltveiligheid en eigen veiligheid.	U heeft uw zorgen verder niet onderbouwd. Verwezen wordt naar de antwoorden bij zienswijzen 506b, 527, 536, 564f en 568c	Geen effect

578_b	Indieners willen duidelijkheid over de uitvoeringswerkwijze van TenneT.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 536. TenneT neemt contact met u op.	Geen effect
579_a	Indieners willen weten waar de ontwerpbesluiten kunnen worden geraadpleegd en willen een mogelijkheid krijgen om de zienswijze nader aan te vullen.	In de kennisgeving terinzagelegging ontwerpbesluiten van 3 november 2022 en overige communicatie is aangegeven dat de ontwerpbesluiten vindbaar zijn op www.rvo.nl/maasbracht-eindhoven . Dit is op 22 december 2022 tevens per mail gecommuniceerd naar u. Op 23 december 2022 is een brief verstuurd waarin u de mogelijkheid kreeg om binnen twee weken de zienswijze aan te vullen. U heeft hier geen gebruik van gemaakt.	Geen effect
579_b	Indieners vermoeden dat ze door de capaciteitsverhoging last krijgen van geluidshinder en magneetvelden.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 506b, 527 en 531b. Uw woning bevindt zich overigens buiten de specifieke magneetveldzone.	Geen effect
579_c	Indieners willen de gemeente in overweging geven om de 380 kV-verbinding ondergronds aan te leggen, temeer gezien de plannen om van Brandevoort een slimme wijk te maken.	Verwezen wordt naar het antwoord bij 531a. De 380 kV-verbinding is onderdeel van het landelijke elektriciteitsnet en heeft zodoende geen directe relatie met het lokale elektriciteitsnetwerk.	Geen effect
580_	Indiener vraagt om een persoonlijk gesprek en het later aanvullen van de zienswijze.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 571	Geen effect
581_	Indiener vraagt om een persoonlijk gesprek en het later aanvullen van de zienswijze.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 571	Geen effect
583_a	Indiener vraagt zich af hoe het mogelijk is dat de specifieke magneetveldzone ter plaatse smaller wordt terwijl het vermogen toeneemt.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b.	Geen effect
583_b	Indiener stelt dat verhoging van de transportcapaciteit leidt tot waardedaling van de bebouwing.	Met betrekking op de magneetveldsterkte binnen de magneetveldzone wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 528. Met betrekking tot de veronderstelde waardedaling wordt verwezen naar zienswijze 538.	Geen effect
583_c	Indiener ervaart last van de hoogspanningsverbinding doordat het metaal van zijn bebouwing elektrisch geladen is. Indiener stelt dat dit toeneemt nadat de capaciteit van de verbinding verhoogd is.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 568b.	Geen effect
583_d	Indiener stelt dat er geen onderzoek is gedaan naar gezondheidseffecten van magneetvelden op mensen en dieren.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 506b, 527, 564f en 568c	Geen effect
584_a	Indiener vermoedt dat de capaciteitsverhoging leidt tot gezondheidseffecten door toename geluidshinder en bredere magneetvelden. Indiener stelt dat dit negatieve invloed heeft op de woningwaardes. Daarnaast wilt indiener dat de overheid borgt dat geluidsoverlast niet toeneemt en TenneT dwingt tot maximale inspanning om geluidsoverlast te reduceren.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 506b, 527, 528, 531b, 538	Geen effect

584_b	Indiener stelt dat het verkabelen van de verbinding onvoldoende is onderzocht en citeert daarbij een tekst van de rijksoverheid m.b.t. het verkabelen van hoogspanningsverbindingen.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 531a. In de betreffende tekst op de website van de Rijksoverheid wordt aangegeven dat het gaat om hoogspanningslijnen met een spanningsniveau 50, 110 en 150kV en nadrukkelijk niet om 220 en 380kV.	Geen effect
584_c	Indiener vraagt zich af waarom er woningen zijn vergund binnen de magneetveldzone van Brandevoort.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b en 570	Geen effect
584_d	Indiener stelt dat er geen borging is dat de fases ook daadwerkelijk symmetrisch belast gaan worden en dus de werking van klokgetal-optimalisatie niet gegarandeerd is.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b. Adviesbureau DNV heeft de geldende rekenmethodiek gehanteerd en in het rapport is de klokgetaloptimalisatie ook toegelicht.	Geen effect
584_e	Indiener vraagt of de overheid kan borgen dat de daadwerkelijke magneetvelden en bijbehorende belastingen nu en in de toekomst binnen de gestelde limieten blijven.	Zoals bij het antwoord op zienswijze 506b aangegeven maken de capaciteitsverhoging en dus ook de feitelijke belasting van de 380 kV-verbinding geen onderdeel uit van de aanvraag en dus ook niet van de vergunde activiteit. De gehanteerde rekenstroom in het onderzoek van DNV volgt uit de geldende RIVM 'Handreiking versie 4.1'. RIVM heeft meermaals onderzoek gedaan naar overschrijding van de rekenstroom. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat het jaargemiddelde van deze verbinding hoger is dan de gehanteerde rekenstroom. Overigens is de gemeente Helmond op eigen initiatief een meerjarig meetproject gestart om magneetvelden te meten.	Geen effect
588_a	Indiener stelt dat ten onrechte het aspect magneetvelden geen onderdeel is van de afwegingen bij het ontwerpbesluit.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 506b en 584e.	Geen effect
588_b	Indiener stelt dat de capaciteitsverhoging van de verbinding leidt tot een bredere specifieke magneetveldzone waardoor nieuwe gevoelige bestemmingen binnen deze zone komen te liggen, waaronder de nieuw te bouwen woning van indiener.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b. Door toepassing van klokgetaloptimalisatie versmalt ter plaatse de specifieke magneetveldzone van afgerond 105 naar afgerond 90 meter vanuit het hart van de verbinding.	Geen effect
588_c	Indiener stelt dat de transportcapaciteit van de hoogspanningslijn in 2015 al is opgewaardeerd van 1645 MVA naar 1975 MVA en dat daarom de stroom waarschijnlijk hoger is dan gehanteerde rekenstroom.	Bij de ingebruikname eind jaren 60 is de ontwerpstroom van de 380 kV-verbinding vastgesteld op 2500 ampère (1645MVA). Na herberekening in samenhang met controle van de doorhang zijn in 2015 de waarden vastgesteld op 2826 ampère (1860MVA). Er heeft op dat moment dus geen vervanging van de geleiders o.i.d. plaatsgevonden. Voor het tracédeel bij Brandevoort (niet ter plaatse van uw percelen) geldt dat tijdens de ingebruikname van verbinding eind jaren 60 de ontwerpstroom is vastgesteld op 2500 ampère (1645MVA). Na de reconstructie en klokgetaloptimalisatie in 2012 is de waarde voor het bepalen van de magneetveldzone in Brandevoort vastgesteld op 4000 ampère (2632MVA), vooruitlopend op toekomstige opwaardering van de gehele hoogspanningsverbinding. Voor de rest van de hoogspanningsverbinding, dus ook ter plaatse van uw perceel, is voor de specifieke magneetveldzone van de huidige hoogspanningsverbinding gerekend met 2826 ampère zoals ook vermeld in het	Geen effect

		RIVM Dataregister. Met betrekking tot de gehanteerde rekenstroom wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 584_e.	
588_d	Indiener stelt dat het gevestigde zakelijk recht ten behoeve van het gebruik van de hoogspanningsmasten niet voorziet in de capaciteitsverhoging en dat dit verlening van de vergunning in de weg staat.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 573f.	Geen effect
588_e	Indiener stelt dat de lieropstelling zich buiten de gerechtigde strook van 36 meter ligt dus hiervoor geen rechten zijn gevestigd.	TenneT verklaart dat de lieropstelling zich bevindt binnen de strook van 36 meter uit het hart van de verbinding.	Geen effect
589_	Indiener stelt dat eerder gecommuniceerd is dat de magneetveldzone zou versmallen naar 45 meter. Dit project draagt daar niet aan bij. Indiener stelt bij de aankoop niet geïnformeerd te zijn over de nieuwe rekenmethodiek (handreiking versie 4.1) en de capaciteitsverhoging van de 380 kV-verbinding. Bovendien is volgens indiener toen gecommuniceerd dat de 380 kV-verbinding ondergronds gebracht zou worden.	Verwezen wordt naar het antwoord bij de zienswijze 506b, 527 en 570.	Geen effect
590_	Indiener stelt dat op de inloopbijeenkomst op 17 november is afgesproken dat TenneT nadien contact op zou nemen met betrekking tot afspraken over uitvoeringswerkzaamheden op het perceel en zorgen over insleep van gewasziekten. Op 15 december is dit echter nog niet gebeurd.	TenneT geeft aan dat op 23 december 2022 telefonisch contact met u getracht is op te nemen. Omdat dit niet gelukt is, heeft TenneT een uitgebreide mail met informatie en contactgegevens gestuurd. M.b.t. afspraken over de uitvoering wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 536.	Geen effect
591_a	Indiener stelt dat het Bestemmingsplan Brandevoort II - Liverdonk Oost geen rekening houdt met de capaciteitsverhoging van de 380kV-verbinding en de capaciteitsverhoging daarmee niet in lijn is met het beleidsadvies inzake magneetvelden.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 506b.	Geen effect
591_b	Indiener stelt dat slechts een selectief aantal omwonenden op de hoogte is gebracht van de informatieavonden en mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen omdat dit niet gepubliceerd is in het wijkkrant 'De Loop'	De uitnodiging voor de inloopavonden en informatie over het indienen van een zienswijze is onder andere gepubliceerd op pagina 2 van de wijkkrant 'De Loop' van vrijdag 4 november 2022. Daarnaast hebben bewoners binnen een afstand van 200 meter van weerszijden van de 380 kV-verbinding een brief ontvangen.	Geen effect
591_c	Indiener stelt dat beschermde dieren gestoord worden in hun leefomgeving bij de werkzaamheden.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 564f	Geen effect

591_d	Indiener stelt dat de magneetvelden richting hun huis, school en (toekomstige) speeltuin toenemen.	Verwezen wordt naar het antwoord bij de zienswijze 506b, 527, 552a, 552b. Uw woning bevindt zich buiten de specifieke magneetveldzone.	Geen effect
591_e	Indiener stelt dat de capaciteitsverhoging in 2017 niet door de gemeente is vermeld.	Verwezen wordt naar het antwoord bij 570.	Geen effect
591_f	Indiener stelt langdurig overlast te ervaren vanwege de werkzaamheden	In art. 8.3 Bouwbesluit 2012 zijn regels opgenomen voor bouwoverlast bij (ver)bouwen van bouwwerken. TenneT moet voldoen aan deze regels en spant zich in om de hinder te beperken. Ook wordt aandacht besteed aan voorlichting en communicatie in de voorbereiding en uitvoering van het project.	Geen effect
591_g	Indiener stelt dat de 380 kV-verbinding ondergronds moet worden aangelegd.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 531a.	Geen effect
591_h	Indiener stelt dat de 150 kV-verbinding gelijktijdig ondergronds gebracht moet worden en verwijst naar het besluit van de gemeenteraad van Helmond van 12 juli 2022.	Verwezen wordt naar het antwoord bij 570. De voorgenomen capaciteitsverhoging van de 380 kV-verbinding staat los van het eventueel verkabelen van de 150 kV-verbinding. De gemeenteraad heeft nog geen besluit genomen m.b.t. het verkabelen van de 150 kV-verbinding, maar is ter voorbereiding op die besluitvorming een meetproject gestart en heeft TenneT de opdracht gegeven een basisontwerp te maken voor het verkabelen van de 150 kV-verbinding.	Geen effect
600_a	Indiener stelt dat de capaciteitsverhoging leidt tot een breder magneetveld (misschien wel 100 meter) waardoor er nieuwe gevoelige bestemmingen binnen de magneetveldzone komen te liggen.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijzen 506b en 570. Met betrekking tot de school wordt verwezen naar antwoord 552a.	Geen effect
600_b	Indiener stelt dat de 380 kV-verbinding ondergronds moet worden aangelegd.	Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 531a.	Geen effect